

Практичне заняття № 3.

Тема: Система забезпечення інформаційної безпеки. Міжнародний обмін інформацією. Англomовна підготовка кадрів правоохоронних органів як основа ефективної комунікації.

Мета: систематизувати знання про правове регулювання доступу до інформації та захисту інформації з обмеженим доступом, основи кібербезпеки в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, принципи відкритості та прозорості публічної інформації, види інформації та механізми їх правового захисту, а також сформуувати практичні навички аналізу законності обмеження доступу до інформації та оцінки ризиків у цифровому середовищі

Питання для обговорення:

1. Особливості правової регламентації діяльності правоохоронних органів у сфері захисту інформації.
2. Роль та функції Національного координаційного центру кібербезпеки у забезпеченні захисту державних інформаційних ресурсів.
3. Повноваження правоохоронних органів щодо запобігання та розслідування кіберзлочинів: від оперативної діяльності до міжнародної співпраці.
4. Види інформаційної діяльності у правоохоронних органах: створення, поширення, використання та захист даних.
5. Особливості роботи з інформацією з обмеженим доступом: класифікація, строки дії рішень, правові наслідки порушень.
6. Практичні проблеми забезпечення кібербезпеки в правоохоронних органах: конфлікт між відкритістю даних та захистом державних інтересів.
7. Використання принципу пропорційності при обмеженні доступу до інформації: критерії оцінки законності та обґрунтованості обмежень.
8. Цифрові загрози інформаційній безпеці: кіберзлочини, несанкціонований доступ до державних електронних ресурсів, витоки даних.
9. Кейси порушень кібербезпеки та несанкціонованого доступу: аналіз реальних ситуацій, правові наслідки.
10. Обговорення організаційних моделей англomовної підготовки кадрів правоохоронних органів (проаналізувати Постанову КМУ від 27.12.2024 № 1522 «Про переліки посад військовослужбовців офіцерського складу, сержантського і старшинського складу, кандидати на зайняття яких з числа військовослужбовців за контрактом зобов'язані володіти англійською мовою»).

Практичні завдання:

1. Проаналізуйте офіційний веб-сайт правоохоронного органу та визначте, які розділи містять публічну інформацію про кіберзахист та безпеку. З'ясуйте наявність механізму подання запитів та оцініть доступність даних. *Форма виконання: аналітична таблиця з графами: назва розділу - вид інформації - нормативне обґрунтування - висновок щодо доступності.*

1. Керівник підрозділу кібербезпеки присвоїв документу гриф «таємно», мотивуючи це тим, що документ містить внутрішню аналітичну інформацію щодо вразливостей інформаційних систем. *Визначте, чи правомірне таке віднесення документа до державної таємниці. Форма виконання: письмовий правовий висновок (до 1 сторінки).*

2. Після кібератаки громадська організація вимагає оприлюднення службового документа, що описує архітектуру захисту інформаційних систем. *Відмежуйте службову інформацію від таємної та оцініть пропорційність обмеження доступу.*

3. Працівник державного органу отримав запит від громадянина щодо внутрішньої статистики ефективності роботи певного підрозділу. Частина інформації містить персональні дані співробітників та службову інформацію, а інша частина - загальні результати діяльності підрозділу. *Складіть правовий висновок щодо того, яку частину інформації можна надати, а яку - обмежити. Визначте правові підстави для обмеження доступу та запропонуйте алгоритм надання частково відкритої інформації.*

4. Виберіть одне або декілька рішень судів у відкритому судовому реєстрі (наприклад, Єдиний державний реєстр судових рішень), які стосуються доступу до публічної інформації або обмеження доступу до інформації з обмеженим доступом. Проаналізуйте такі аспекти:

- предмет спору та сторони процесу;
- аргументи заявника та відповідача щодо права на інформацію;
- правову кваліфікацію інформації (публічна, службова, таємна, персональні дані);
- висновок суду та його обґрунтування;
- практичні наслідки рішення для забезпечення права на доступ до інформації.

Складіть аналітичну таблицю або звіт із посиланнями на номери рішень, дати та суди, що їх ухвалили. Форма виконання: аналітична таблиця або письмовий звіт (1–2 сторінки).

Рекомендована література:

1. Про національну безпеку : Закон України від 21.06.2018 № 2469-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення: 27.10.2024).

2. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07. 2015 № 58-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.

3. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 № 2229-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 382.

4. Про Державну прикордонну службу України : Закон України від 03.04.2003 № 661-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15#Text>.

5. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text> (дата звернення: 26.12.2025).

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки» : Указ Президента України від 28.12.2021 № 685/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#Text> (дата звернення: 26.12.2025).

2. Про Національний координаційний центр кібербезпеки : Указ Президента України від 07.06.2016 № 242/2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/242/2016#Text> (дата звернення: 26.12.2025).

3. Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України : Закон України від 23.02.2006 № 3475-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3475-15#Text> (дата звернення: 29.12.2025).

4. Про переліки посад військовослужбовців офіцерського складу, сержантського і старшинського складу, кандидати на зайняття яких з числа військовослужбовців за контрактом зобов'язані володіти англійською мовою : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1522. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-pereliku-posad-viiskovosluzhbovtziv-ofiterskoho-skladu-serzhantskoho-i-starshynskoho-skladu-t271224>.

5. Порядок встановлення надбавки за володіння англійською мовою деяким категоріям осіб : Постанова Кабінету Міністрів України від 07.03.2025 № 257. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/257-2025-%D0%BF#Text>.

6. Бояров В. І., Ларкін М., Легких К. В., Лобода Ю. А., Макаренков О. Л., Пирожкова Ю. В. Закон України «Про застосування англійської мови в Україні»: науково-практичний коментар. За загальною редакцією Ларкіна М.О. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 164 с.

7. Зарубенко А.О., Дегтяр О.А. Міжнародні та українські державні механізми правового регулювання кібербезпеки. *Успіхи і досягнення у науці*. 2025. № 11 (21). С. 691-704.

8. Насонов М.І. Суб'єкти забезпечення інформаційної безпеки в Україні: повноваження, взаємодія, відповідальність. *Наука і техніка сьогодні. Серія Право*. 2025. № 8 (49). С. 149-157.

9. Пирожкова Ю.В., Ларкін М.О. Англійська підготовка кадрів правоохоронних органів у контексті Закону України «Про застосування англійської мови в Україні»: організаційні моделі та фінансово-правове забезпечення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2025. Випуск 90. Ч. 3. С. 360 - 366.

Методичні рекомендації до виконання практичного заняття

Перед виконанням завдань ознайомтеся з нормативними актами та офіційними документами, зазначеними в рекомендованій літературі. Особливу увагу слід приділити: класифікації інформації (публічна, службова, таємна, персональні дані); суб'єктам та об'єктам інформаційних відносин у правоохоронних органах; правовим аспектам доступу до інформації та її захисту в умовах цифровізації; ролі міжнародного обміну інформацією та англійської підготовки кадрів для ефективної комунікації.

При обговоренні кейсів рекомендується наводити приклади з практики правоохоронних органів, державних реєстрів та електронних сервісів.

Для аналізу веб-сайтів та офіційних джерел використовуйте системний підхід: визначайте розділи, вид інформації, наявність механізмів запитів та оцінюйте доступність і повноту даних.

При віднесенні інформації до певного виду (публічна, службова, таємна, персональні дані) керуйтеся законодавчими критеріями та принципом пропорційності обмеження доступу.

Під час розбору кейсів із судових рішень відображайте ключові аспекти: предмет спору, позиції сторін, правову кваліфікацію інформації, обґрунтування судового рішення та практичні наслідки. Для письмових висновків та таблиць дотримуйтеся логічної структури: опис проблеми, аналіз правових норм, власний висновок та пропозиції щодо алгоритму дій.

Акцентуйте увагу на практичній значущості англомовної підготовки кадрів правоохоронних органів для міжнародної комунікації та обміну інформацією у сфері кібербезпеки.

Використовуйте приклади реальних судових рішень і кейсів.

Поради щодо роботи з судовими реєстрами та онлайн-інструментами:

– Використовуйте Єдиний державний реєстр судових рішень (<https://reyestr.court.gov.ua/>) для пошуку рішень за ключовими словами: «доступ до публічної інформації», «інформація з обмеженим доступом», «державна таємниця».

– Вибирайте рішення останніх 3–5 років для актуальності практичних прикладів.

– Фіксуйте у таблиці або звіті: номер та дату рішення, суд, сторони, предмет спору, аргументи сторін, висновок суду, практичні наслідки.

– Звертайте увагу на аргументи суду щодо законності обмеження доступу, пропорційності заходів та суспільного інтересу.

– Використовуйте онлайн-інструменти пошуку та фільтрації результатів для швидкого знаходження релевантних кейсів.

Форма виконання: аналітична таблиця або письмовий звіт (1–2 сторінки) для практичних завдань; письмовий правовий висновок (до 1 сторінки) для кейсів із обмеженням доступу до інформації.